

Spis treści

Richard Hakluyt — elżbietański geograf i piewca ekspansji — Henryk Zins	5
Od tłumacza	28
1. List dedykacyjny z pierwszego wydania w roku 1589 (I, 1—5)*	32
2. Żegluga Wulfstana na Morze Wschodnie, z Haede do Truso, które w pobliżu Gdańska leży (I, 60—61)	37
3. Wyprawa Hrabiego Henryka z Derby [...], An. Dom. 1390 do Prus i Litwy... (I, 101—102)	38
4. O handlu z Prusami i Hanzą (urywek z: <i>Libel of English policie...</i> , 1436) (I, 181—182)	39
5. Propozycja odkrycia Indii Zachodnich przedłożona przez Krzysztofa Kolumba królowi Henrykowi VII 13 lutego roku 1488... (V, 80—81)	41
6. Przywileje króla Henryka VII przyznane Janowi Cabotowi i jego trzem synom [...] na odkrywanie nowych i nie znanych ziem (V, 83—84)	42
7. Opowieść Sebastiana Cabota dotycząca odkrycia przez niego części Indii Zachodniej... (V, 85—87)	44
8. Znamienity Baptista Ramusius tak oto pisze o Sebastianie Cabocie w swiej przedmowie do trzeciego tomu „Żegluga” (V, 87—88)	47
9. A oto co mówi historia o handlu angielskich okrętów z Lewantem (III, 2—3)	48
10. Relacja o Indiach i ziemiach odkrytych i oddanych we władanie cesarza i króla Portugalii [...] i [...] dotąd nie odkrytych, co do których czcigodny Pan Robert Thorne [...] namawiał króla Henryka VIII, by wziął w swe posiadanie (I, 212—216)	50
11. Krótka relacja z dwóch różnych podróży odbytych w roku 1530 i 1532 przez zrigodnego Pana Williama Haukinsa z Plimmouth, [...] byłego skarbnika floty Jej Królewskiej Mości (VIII, 13—15)	54
12. Podróż Papia Rogera Bodenhama wielkim statkiem „Aucher” na Candie i Chios w roku 1550 (III, 8—12)	59

* Dane w nawiasach odsyłają do angielskiego wydania. Cyfry rzymskie oznaczają tomy, arabskie — strony

13. Druga wyprawa do Berberii w roku 1552 przedsięwzięta przez wielce czci- godnego Sir Johna Yorke'a, Sir Williama Gerarda, Sir Thomasa Wrotha, Pana Francesa Lamberta i innych. Spisana według relacji Pana Thomasa Windhama... (IV, 33—35)	61
14. Pierwsza wyprawa do Gwinei i Beninu (IV, 39—45)	64
15. List żelazny, czyli przywilej, nadany przez Sultana Sulejmana, Wielkiego Turka, Panu Anthony'emu Jenkinsonowi w Aleppo w Syrii, w roku 1553 (III, 36—38)	70
16. Nowa wyprawa i odkrycie królestwa Moskwii drogą północno-wschodnią w roku 1553... (I, 266—293)	72
O Moskwii, która jest również Rusią zwana (I, 277—279)	80
O Moskwie, głównym mieście królestwa i tegoż cesarzu (I, 279—282)	82
O sztuce wojennej Rusinów (I, 282—284)	84
O posłach cesarza Moskwii (I, 285)	86
Nowogród Wielki (I, 285)	86
Jarosław (I, 286)	87
Wołogda (I, 286)	87
Plesieck (I, 286)	87
Chołmogory (I, 286)	87
O sporach prawnych i o tym, jak są one rozstrzygane (I, 287—288)	88
O karach na złodziei (I, 288)	89
O ich religii (I, 288—291)	89
O mieszkańcach Moskwii, którzy są bałwochwalcami a którzy blisko krainy Tatarów mieszkają (I, 291—292)	92
O kształcie domów mieszkalnych i o strojach tamtejszej ludności (I, 292)	92
Przesłanie do Królowej Marii (I, 293)	93
17. Krótki i zwięzły opis podróży Pana Anth. Jenkinsona [...] do Persji [...] anno 1561 (II, 9—29)	94
18. Pierwsza wyprawa odbyta przez wielce czciwego i możnego kawalera, Sir Johna Hawkinsa [...] do Indii Zachodnich w roku 1562 (VII, 5—6)	111
19. Wynik wyprawy wyłania się częściowo z krótkich relacji zaczerpniętych z opisu drugiej podróży Sir Johna Hawkinsa do Indii Zachodnich, odby- tej w roku 1564... (IV, 137—139)	113
20. Trzecia, wielce uciążliwa, wyprawa, jaką odbył Pan John Hawkins do Gwinei oraz Indii Zachodnich w latach 1567 i 1568... (VII, 53—62)	115
21. Udręki Hioba Hortopa, którego Sir John Hawkins wysadził na ląd w Za- toście Meksykańskiej [...] 8 października 1568 roku (VI, 336—354)	123
22. Oto nazwy tych krajów, które ja, Anthony Jenkinson, odwiedziłem, po- cząwszy od drugiego października roku 1546 [...] aż do roku Pańskiego 1572... (II, 157—158)	139
23. Pierwsza wyprawa przedsięwzięta i odbyta przez [...] Francis Drake'a [...] do Nombre de Dios i Dariene około roku 1572... (VII, 62—64)	141
24. Wyprawa Johna Oxnama z Plimmouth do Indii Zachodniej i przez cieśni- nę Dariene na Morze Południowe. Anno 1575... (VII, 64—68)	143
25. Pierwsza wyprawa Pana Martine'a Frobishera na północny zachód w po- szukiwaniu cieśniny lub przejścia do Chin [...] odbyta w roku Pańskim 1576 (V, 131—137)	147
26. Wierna relacja o tym, co się wydarzyło podczas drugiej wyprawy kapitana Frobishera [...] do Katakju, Chin oraz Indii Wschodniej. Ann. Dom. 1577	

(V, 199—228)	154
27. Słynna podróż Sir Francis Drake'a na Morze Południowe, a stamtąd wokół całego globu ziemskiego, rozpoczęta w roku Pańskim 1577 (VIII, 40—74)	179
28. Listy wysłane przez Jego Cesarską Muzułmańską Wysokość Sultana Murada Chana do Najświętszej Królewskiej Mości Elżbiety, Królowej Anglii, piętnastego marca 1579, zawierające pierwsze przywileje (III, 52—53)	201
29. List napisany z Goa [...] przez niejakiego Thomasa Stevensa, Anglika, i wysłany do jego ojca [...], anno 1579 (IV, 233—240)	203
30. Relacja o przebiegu i wynikach wyprawy odbytej w roku Pańskim 1583 przez Sir Humfrya Gilberta, a także wspierających go w tym przedsięwzięciu innych panów, w celu odkrycia i zasiedlenia chrześcijanami miejsc ku temu przydatnych na owych rozległych i bogatych obszarach, rozciągających się na północ od przylądka Florydy... (VI, 1—38)	209
Przepisy ustalone przez kapitanów dla ich przestrzegania przez flotyllę Sir Humfrya Gilberta (VI, 9—10)	216
Kurs przez nas ustalony (VI, 10)	217
Kierunek naszego kursu do Nowej Fundlandii (VI, 10—11)	217
Uwagi (VI, 11)	218
Krótkie opisanie Nowej Fundlandii i jej bogactw (VI, 19—27)	225
O tym jak zginął nasz okręt admirałski (VI, 27—38)	232
31. Pierwsza wyprawa odbyta do wybrzeży Ameryki [...], anno 1584... (VI, 121—132)	242
32. Druga wyprawa podjęta przez Pana Johna Davisa i innych w celu odkrycia przejścia północno-zachodniego, anno 1586 (V, 292—303)	252
33. Pan Davis po swym powrocie napisał do Pana Williama Sandersona z Londynu taki oto list dotyczący jego wyprawy (V, 304)	263
34. Opowieść o podróży odbytej przez „Sunshine”, pięćdziesięciotonowy statek, oraz „Northstarre”, niewielką pinasę, dwa statki z flotylli Pana Johna Davisa, wysłane przez niego na odkrycie przejścia między Grenlandią a Islandią... (V, 304—309)	264
35. Trzecia wyprawa na północny zachód odbyta przez Pana Johna Davisa, Szlachcica, jako dowódcę i głównego pilota, w celu odkrycia drogi na wyspy Moluki lub do wybrzeża Chin, w roku 1587... (V, 309—316)	266
36. List owego Pana Johna Davisa, napisany do Pana Sandersona z Londynu, dotyczący uprzednio opisaney wyprawy (V, 316—317)	275
37. Czwarta wyprawa do Wirginii odbyta na trzech okrętach w roku 1587, w którym została przewieziona druga kolonia (VI, 196—209)	276
38. Krótka relacja o sławnej wyprawie Sir Francis Drake'a przeciwko flocie hiszpańskiej, stojącej na redzie w Kadyksie [...] w roku 1587 (IV, 281—285)	288
39. Cudowne zwycięstwo floty angielskiej [...] nad hiszpańską Wielką Armadą, wysłaną w roku 1588 na podbój Anglii... (II, 369—401)	292
Ad Serenissimam Elizabetham Angliae Reginam — Theodor Beza (wiersz, II, 401)	317
40. Prawdziwy opis bitwy przy wyspach Azorach ostatniego sierpnia roku 1591 między „Revenge”, jednym z okrętów Jej Królewskiej Mości, a Armadą króla hiszpańskiego... (V, 1—14)	319
Wykaz tekstów angielskich, wybranych do polskiego wydania	331
Indeks	335